

Nr 123.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1927 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1927—1928 åt dels kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt åt kontratsprostar och vissa extra ordinarie präster, dels ock innehavare av prästerliga emeritilöner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 11 februari 1927 dagtecknad proposition, nr 142, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna de av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1927—1928 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående kristidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner, i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt kontratsprostar samt i lagen den 21 november 1925 (nr 455) angående särskilda lönetillägg (ödebygdstillägg) vid vissa prästerliga befattningar inom Härnösands och Luleå stift.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I likhet med vad tidigare varit fallet, har beträffande det till prästerna under ecklesiastikåret 1927—1928 utgående dyrtidstillägget såsom allmän regel ansetts böra gälla, att de grunder, som kunna komma att fastställas för utmätande av statstjänstemännens dyrtidstillägg för motsvarande tidrymd, böra i tillämpliga delar vara normerande jämväl för prästernas tillägg.

Kungl. Maj:t har nu i avseende på dyrtidstillägg för budgetåret 1927—1928, med frångående av systemet med glidande skala, utgått från ett fixt indextal av 168 såsom bestämmande för dyrtidstilläggens storlek för hela budgetåret. I följd härav skulle i dyrtidstilläggskungörelserna utsättas fasta procenttal, som skulle utgöra, för befattningshavare i statens tjänst med oreglerade löner 34 och för f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer 18.

Prästernas dyrtidstillägg är så avvägt, att procenttalet för dyrtidstillägget beräknats ligga tre enheter under procenttalet för det tillägg, som samtidigt utgår till statstjänstemän med oregrerade löner. Då prästernas dyrtidstillägg för innevarande ecklesiastikår utgår efter 34 procent, skulle alltså enligt Kungl. Maj:ts förslag deras dyrtidstillägg för ecklesiastikåret 1927—1928 böra ned sättas till 31 procent. Något stadgande därom att bestämmelsen skall gälla endast tills vidare och intill dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar skulle ej vidare behöva förekomma.

Kungl. Maj:ts förslag angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst har numera i allt väsentligt av riksdagen bifallits. Därvid har dock den ändringen vidtagits, att det tal, som skulle anses motsvarar levnadskostnadsökningen, skulle fastställas, icke såsom Kungl. Maj:t föreslagit för helt budgetår, utan såsom hittills kvartalsvis. Med hänsyn härtill torde, i likhet med vad som gäller beträffande dyrtidstilläggen för ecklesiastikåret 1926—1927 åt innehavare av prästerliga tjänster, Kungl. Maj:t böra erhålla bemyndigande att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtidstillägget skall undergå skäligen jämkning.

Som en konsekvens av de nya bestämmelserna i fråga om tjänstår och nådår framlägger departementschefen vidare förslag till grunder för ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg under det nya vakansår, som tillerkänts prästerskaps ämne- och pupillkassa, innebärande bland annat rätt för kassan att jämväl uppbära dyrtidstillägg vid vederbörande prästerliga befattning.

Häremot har utskottet intet att erinra.

För att i möjligaste mån jämställa innehavare av prästerliga emeritilöner med pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst i motsvarande pensionsläge har man tilldelat innehavarna av emeritilöner under en viss storlek, förutom dyrtidstillägg och barntillägg, jämväl ett s. k. fast tillägg, så avpassat att det motsvarade statspensionärernas pensionstillägg med därå belöpande dyrtidstillägg. Genom denna anordning voro innehavarna av prästerliga emeritilöner i avseende å dyrtidstillägg likställda med statens f. d. befattningshavare med icke reglerade pensioner, till vilka senare dyrtidstillägget utgick efter en högre procent än till f. d. befattningshavare med nyreglerade pensioner. Enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 275), utfärdad i överensstämmelse med riksdagens beslut, försvann denna skillnad i dyrtidstilläggens belopp för statens pensionärer från och med budgetåret 1925—1926; pensionerade f. d. statstjänstemän m. fl. erhöilo därefter dyrtidstillägg efter reducerade grunder enligt de för pensionärer med reglerade pensioner gällande bestämmelser. I samband därmed undergingo de icke reglerade pensionerna, fränsett de ytterligare förmåner, som skulle tillkomma vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst, viss förhöjning, motsvarande minskningen i dyrtidstillägget. En motsvarande reglering av emeritilönerna har numera beslutats.

Departementschefen framlägger nu förslag till ändrade grunder för dyrtidstillägg åt innehavare av prästerliga emeritilöner, vilka grunder ansluta sig till de i sådant hänseende för f. d. befattningshavare i statens tjänst numera gällande bestämmelser.

Vad departementschefen i denna fråga anfört, har icke givit utskottet anledning till erinran.

På sätt framgår av statsrådsprotokollet, lämnar kyrkofonden tillgång till bestridande av de utgifter, som betingas av Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot förslaget, hemställer,

a) att riksdagen må godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 11 februari 1927 förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1927—1928 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner, i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt konstraktsprostar samt i lagen den 21 november 1925 (nr 455) angående särskilda lönetillägg (ödebygdstillägg) vid vissa prästerliga befattningar inom Härnösands och Luleå stift;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtidstillägget skall undergå skälig jämkning.

Stockholm den 17 maj 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 119.
